

Tlačová správa Luxemburg 11. novembra 2020

Únia kapitálových trhov: pomalé napredovanie

Voľný pohyb kapitálu je kľúčovým dlhodobým cieľom Európskej únie. Je jedným z pilierov jednotného trhu spolu s voľným pohybom osôb, tovaru a služieb. Podľa správy Európskeho dvora audítorov (EDA), ktorá bola dnes predložená, sa napriek úsiliu Komisie o dosiahnutie ambiciózneho cieľa vybudovať úniu kapitálových trhov (ÚKT) výsledky zatiaľ nedostavili.

V EÚ sa podniky tradične vo veľkej miere spoliehajú na banky pri financovaní svojich činností. S cieľom poskytnúť alternatívny zdroj financovania pre začínajúce podniky a malé a stredné podniky (MSP) a mobilizovať súkromný kapitál Komisia vyvíja od roku 2015 úsilie o doplnenie bankovej únie o úniu kapitálových trhov. Cieľom únie kapitálových trhov je aj odstrániť cezhraničné prekážky brániace investíciám v rámci EÚ vo všeobecnosti.

„Únia kapitálových trhov je nedokončený program a ešte je potrebné vykonať veľa práce,“ uviedol Rimantas Šadžius, člen Európskeho dvora audítorov zodpovedný za túto správu. „Opatrenia Komisie na diverzifikovanie možností financovania MSP a úsilie o rozvoj miestnych kapitálových trhov v rámci únie kapitálových trhov nemali doteraz katalytický účinok. Zastávame názor, že posilnenie úlohy zdieľania súkromného rizika prostredníctvom kapitálových trhov zostáva ambicióznou a naliehavou prioritou. To by prinieslo nielen stabilnejší a odolnejší finančný systém EÚ, ale aj systém, ktorý je lepšie vybavený na podporu rastu, najmä ak tradičné bankové financovanie nie je ľahko dostupné alebo ak zlyhá.“

Audítori zistili, že hoci sa dosiahol určitý pokrok, očakávania, ktoré sa objavili, boli príliš vysoké a nemohli sa reálne dosiahnuť opatreniami zavedenými v súvislosti s úniou kapitálových trhov. Väčšina legislatívnych aktov súvisiacich s úniou kapitálových trhov sa až doteraz nevykonala alebo sa vykonala len nedávno. Mnohé z kľúčových opatrení v akčnom pláne Komisie týkajúcom sa únie kapitálových trhov, ktoré ešte nezačali, môžu vykonať len samotné členské štáty alebo sa môžu vykonať s ich plnou podporou. Mnohé z opatrení, ktoré Komisia mohla prijať v rámci svojich právomocí, boli nezáväzná alebo mali úzky rozsah pôsobnosti. Tieto opatrenia neboli úspešné pre zabezpečenie podstatného pokroku pri dosahovaní únie kapitálových trhov.

Podľa audítorov boli opatrenia na diverzifikáciu zdrojov financovania podnikov príliš slabé na to, aby stimulovali a urýchlili štrukturálny posun viac smerom k trhovému financovaniu v EÚ. Audítori napríklad poznamenávajú, že prístup MSP na verejné trhy sa zatiaľ výrazne nezlepšil ani sa nestal

Účelom tejto tlačovej správy je prezentovať hlavné body osobitnej správy Európskeho dvora audítorov. Úplné znenie správy je uverejnené na webovom sídle eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

lacnejším. Poznamenávajú tiež, že Komisia mohla urobiť viac na podporu finančnej gramotnosti medzi MSP a potenciálnymi investormi. Okrem toho právne predpisy v oblasti sekuritizácie, ktoré mohli fungovať ako nepriamy nástroj financovania pre MSP, boli pozitívnym krokom, ale zatiaľ nemali očakávaný vplyv na uľahčenie financovania, ani nepomohli bankám zvýšiť ich úverovú kapacitu.

Existujú jasné geografické rozdiely medzi členskými štátmi v oblasti kapitalizácie, likvidity a hĺbky ich miestnych kapitálových trhov. Členské štáty na západe a severe zvyknú mať prehľadnejšie kapitálové trhy a samostatne sa posilňujúce kapitálové centrá, zatiaľ čo členské štáty na východe a juhu zaostávajú. Audítori zistili, že Komisia nevypracovala ucelenú a jasnú stratégiu EÚ na prekonanie týchto rozdielov. Zistili, že Komisia využila svoju koordinačnú úlohu v rámci procesu európskeho semestra na podporu rozvoja a integrácie miestnych kapitálových trhov a poskytla podporu niektorým členským štátom. Všetkým členským štátom s menej rozvinutými kapitálovými trhmi však neodporučila, aby vykonali príslušné štrukturálne reformy.

Audítori tiež zaznamenali, že akčný plán únie kapitálových trhov nevedol k prelomeniu hlavných prekážok, ktoré bránia cezhraničným kapitálovým tokom. Tieto prekážky často vyplývajú z vnútroštátnych právnych predpisov, napríklad v oblasti konkurzného práva a zrážkovej dane či z nedostatočného finančného vzdelávania. Pokrok pri odstraňovaní prekážok bol obmedzený, čiastočne v dôsledku nedostatočnej podpory zo strany členských štátov.

Ďalším problémom akčného plánu únie kapitálových trhov bolo, že ciele boli formulované nejasne. Priority boli stanovené v rámci procesu neskoro. A pokiaľ ciele existovali, mali tendenciu byť nemerateľné. Audítori tiež zaznamenali, že pokrok sa pravidelne a dôsledne nemonitoroval. Odporučili, aby Komisia výrazne posilnila rámec monitorovania.

Audítori predkladajú Komisii niekoľko ďalších odporúčaní na zlepšenie účinnosti projektu únie kapitálových trhov. Patrí medzi ne vykonávanie dobre zacielených opatrení na ďalšie uľahčenie prístupu MSP na kapitálové trhy a opatrení na riešenie fragmentácie a kľúčových cezhraničných prekážok brániacich investíciám. Audítori tiež vyzývajú Radu, aby zvážila, ako posunúť ďalej návrh Komisie na riešenie nerovnomerného daňového prístupu k vlastnému kapitálu a dlhu, ktorý je v neprospech únie kapitálových trhov.

Základné informácie

Práca na audite bola dokončená pred pandémiou ochorenia COVID-19 a táto správa preto nezohľadňuje prípadnú zmenu politiky ani iné zmeny, ku ktorým došlo v reakcii na pandémiu.

Pokiaľ ide o súvisiace záležitosti, EDA uverejnil správy o [európskom semestri](#), [Európskom centre investičného poradenstva](#), [inováciách v MSP](#) a [intervenciách EÚ týkajúcich sa rizikového kapitálu](#).

Kontakt pre tlač: Claudia Spiti – E-mail: claudia.spiti@eca.europa.eu Mobil: (+352) 691 553547